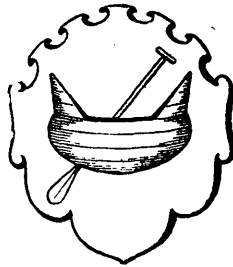

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 28-00.
Adminstr. czynna od 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel, (cztery szp. na stronie) **zł. 0.20.** — Przed tekstem **zł. 0.55** — za wiersz (dwie szpalty na stronie), — Drobne **zł. 0.05** za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie **zł. 0.50.**

Prenumerata: Miesięcznie **zł. 1.—**

Geny egzemplarza **zł. 0.25.**

Nr. 33 (461)

Łódź, dnia 14 sierpnia 1928 r.

Rok X

Treść numeru: O wstrzymanie podwyżki czynszu od mieszkań jednopokojowych. — Protokół 13 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej (d. c.) — Sprawozdanie Wydziału Kanalizacji i Wodociągów za m. maj. — Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za I kwartał 1928 r. — Okólniki Nr. 27 i Nr. 28. — Kronika Miejska. — Z życia miast polskich. — Ruch wydawniczy. — Ogłoszenia.

O wstrzymanie podwyżki czynszu od mieszkań jednopokojowych

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 26 czerwca r. b. w sprawie wstrzymania podwyżki stawek komornego od mieszkań jednopokojowych, Magistrat m. Łodzi skierował na ręce p. Prezesa Rady Ministrów memoriał następującej treści:

„Wzrost stawek komornianych dla mieszkań jednopokojowych, który biec począł z dniem 1 lipca 1928 roku, zagraża w sposób dotkliwy egzystencji szerokich warstw ludności miast polskich.

W Łodzi podwyżka ta dotyka więcej, aniżeli połowy całej ludności, według bowiem jedyne go dotychczas spisu ludności z dnia 30 września 1921 roku w mieszkaniach jednopokojowych zamieszkuje 74 procent ogółu mieszkańców miasta.

Obarczenie tak olbrzymiej rzeszy ludności pracującej wielkim ciężarem, jakim jest dla niej niewątpliwie podwyżka komornego, nie znajduje bynajmniej usprawiedliwienia w dotychczasowym położeniu materialnym warstw robotniczych i pracowniczych.

Trwająca od szeregu lat klęska bezrobocia w łódzkim przemyśle włókienniczym podważyła warunki bytu wielkiej ilości rodzin robotniczych i pracowniczych, w okresach wysokiego napięcia bezrobocia, kiedy liczba pozbawionych pracy w Łodzi dosięgała zawrotnej liczby 40 tysięcy głów rodzin, nędza ludności robotniczej w Łodzi wzmogła się do krańcowych rozmiarów, co wyraziło się w masowym wyzbywaniu niezbędnych sprzętów domowych, jak meble, pościel i t. p., dla ratowania się przed głodem i chłodem.

Jakkolwiek sytuacja ogólna pod względem stanu zatrudnienia uległa ostatnimi czasy pewnej poprawie, to jednak skutki długotrwałego po-

zbawienia pracy sprawiają, że położenie materialne rodzin robotniczych i pracowniczych jest w dalszym ciągu nad wyraz ciężkie.

Dla należytej oceny sytuacji ludności pracującej w Łodzi i skutków, jakie pociągnęła za sobą klęska bezrobocia, zważyć należy, iż:

1. wszyscy bez wyjątku robotnicy łódzcy odczuli na sobie skutki kryzysu gospodarczego w postaci redukcji pracy, bądź jako całkowicie, bądź jako częściowo bezrobotni;
2. nawet w chwili obecnej, pomimo że przy sezonowych robotach publicznych znalazło pracę około 5 tysięcy robotników, Łódź liczy 12,518 zarejestrowanych w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy bezrobotnych łodzian, z których 4,226 pobiera zasiłki ustawowe, 2,990 korzysta z państwowej akcji pomocy doraźnej, a pozostali w liczbie 5,302 żadnych zasiłków nie otrzymują (stan z dnia 26 lipca 1928 roku);
3. stan częściowego bezrobocia trwa w dalszym ciągu. Jak wynika ze sprawozdania Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem w okresie od 18 do 24 czerwca r. b. liczba robotników, pracujących niepełny tydzień (3, 4 i 5 dni) stanowiła więcej, aniżeli połowę ogólnej liczby zatrudnionych robotników. Nadmienić należy, że sprawozdanie Związku obejmuje największe przedsiębiorstwa przemysłu włókienniczego w Łodzi, a przedsiębiorstwa średniego i drobnego przemysłu wykazują jeszcze większe napięcie częściowego bezrobocia;
4. sytuacja wielkich rzesz chałupników i drobnych rzemieślników, na których również zaciążyły skutki długotrwałego kryzysu gospodarczego, jest również nader ciężka.

Jako wynik tego stanu rzeczy uważać należy fakt, iż w roku 1927 umorzono na wniosek Wydziału Podatkowego na mocy okólników Ministerstwa Skarbu należność z tytułu państwowego podatku od lokali od 27,696 płatników na ogólną sumę 131,642 złotych.

Wielce wymownym przyczynkiem, charakteryzującym ruinę materialną rodzin robotniczych jest fakt, iż w biurze Wydziału Opieki Społecznej Magistratu m. Łodzi w okresie od 1 stycznia do 1 lipca r. b. zarejestrowano około 150 rodzin wyeksmitowanych, przeważnie rodzin bezrobotnych.

Podwyższenie stawki komornego dla mieszkań jednopokojowych pociągnąć za sobą musi znaczny wzrost liczby wyeksmitowanych, którzy wobec braku wolnych lokali nie mogą znaleźć dla siebie pomieszczenia, a którym Magistrat m. Łodzi nie może również, wobec wzrastającej stale liczby wyeksmitowanych, dostarczyć odpowiednich mieszkań.

Z powyższych względów Magistrat m. Łodzi, opierając się na uchwałę Rady Miejskiej, zwraca się do Prezesa Rady Ministrów o spowodowanie zmiany art. 6 ustawy o ochronie lokatorów w sensie powstrzymania wzrostu stawki procentowej komornego dla mieszkań jednopokojowych".

PROTOKÓŁ

13 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

(D. c.)

§ 24.

Zakres projektu.

Przy projektowaniu instalacji kanalizacyjno-wodociągowych w nieruchomościach, szczególnie, jeżeli te ostatnie są zabudowane tylko częściowo, należy przewidzieć możliwość rozszerzenia sieci podwórzowej w ten sposób, żeby do wybudowanych przewodów można było dołączyć w przyszłości po zabudowaniu pozostałe części posesji bez przerabiania przewodów podwórzowych.

Te urządzenia i przewody, które mają być wykonane niezwłocznie, należy oznaczyć w przedstawianym do zatwierdzenia projekcie pełnymi linjami, zaś projektowane rozszerzenie sieci — przerywanymi.

W miejscach sieci, gdzie są przewidywane w przyszłości połączenia i przedłużenia budowanych przewodów, powinny być umieszczone odpowiednie trójniki skośne, prowizorycznie zakorkowane do czasu ich wykorzystania.

§ 25.

Podział przewodów kanalizacyjnych. Średnice rur.

Przewody rurowe, stosowane przy instalacjach kanalizacyjnych w nieruchomościach dzielą się na:

- a) piony spustowe, do których zaliczają się wszelkie przewody rurowe, ułożone w linii pionowej lub bliskiej do pionu i odprowadzającej ścieki brudne;
- b) przewody odpływowe (lub odprowadzające) — t. j. wszystkie przewody rurowe, ułożone z określonym spadkiem względem linii poziomej i przyjmujące ścieki od pionów spustowych i rynien deszczowych;
- c) rynny deszczowe, służące do odprowadzania opadów atmosferycznych.

Dla poszczególnych przewodów kanalizacyjnych ustanawia się następujące normalne średnice rur:

1. Dla pionów spustowych i ich odgałęzień:

a) od pojedynczego zlewu kuchennego, pisuaru, wanny lub umywalni	50 mm.
b) od kilku zlewów kuchennych, wanien, umywalni lub ogólnych pisuarów	70 mm.
c) od klozetów wodnych	100 mm.
d) od klozetów grupowych (w koszarach, szkołach itp.)	125—150 mm.
e) od rynien deszczowych z dachów	150 mm.
f) od rynien deszczowych z ganków i balkonów	100 mm.

2. Dla przewodów odpływowych:

a) od zwykłych kuchni, pralni, wanien, pisuarów, wpu-
stów posadzkowych, stajennych, piwnicznych i t. p.	100 mm.
b) od dużych kuchni (restauracje, hotele i t. p.), wpu-
stów podwórzowych, klozetów wodnych, oraz przy
paru przewodach odpływowych razem połączonych	150 mm.

- c) od rynien deszczowych 150 mm.
 d) dla głównego przewodu podwórzowego 150—200 mm.
 i więcej w razie potrzeby.

Przewody odpływowe powinny posiadać zasadniczo większą średnicę, niż łączące się z nimi drugorzędne boczne przewody.

Przejścia od mniejszej do większej średnicy winny być skutecznie zapomocą rur redukcyjnych.

Średnice wszystkich przewodów odpływowych oraz głównego przewodu podwórzowego należy wyznaczać w granicach wyżej przytoczonych norm, możliwie najoszczędniej, unikając nadmiernego zwiększania tych średnic, nieuzasadnionego istotną potrzebą.

Dla większych nieruchomości oraz w razie przewidywanego znaczniejszego dopływu wód ściekowych (§ 23 p. 5) należy wyznaczać odpowiednie średnice przewodów na podstawie osobnego obliczenia, dołączonego do projektu.

§ 26.

Rozplanowanie sieci podwórzowej (przewodów odpływowych).

Przewody, odprowadzające ścieki od poszczególnych pionów spustowych w nieruchomości do kanału ulicznego, powinny być tak rozplanowane, żeby sieć podwórzowa tworzyła najbardziej celową i logiczną uzasadnioną całość, oraz, żeby poszczególne punkty krańcowe sieci, w szczególności zaś najodleglejsze i najniżej położone mogły być połączone z kanałem ulicznym drogą możliwie najkrótszą i najdogodniejszą przy najlepszym wyzyskaniu rozporządzalnych spadków.

Główne przewody odpływowe należy umieszczać w miarę możliwości nazewnątrz budynków; wpadające do nich przewody drugorzędne powinny być prowadzone w kierunku najkrótszym od podstawy pionów spustowych (wzgl. od osobnych wpustów) do miejsca połączenia z przewodem odpływowym nazewnątrz budynku. Przewody te powinny być ułożone możliwie równoległe do najbliższego fundamentu budynku w bezpiecznej odległości od niego.

Połączenia przewodów odpływowych należy urządzać pod kątem nie większym, niż 60° zapomocą odpowiednich trójników skośnych. Połączenia pod prostym kątem, tak w płaszczyźnie poziomej, jak i w pionowej, są wzbronione.

Zmiany kierunków przewodów winny być dokonywane zapomocą łuków o następujących promieniach:

1. Dla przewodów głównych:
 - a) przy średnicy rur 100 mm. o promieniu nie mniejszym, niż 1,00 mtr.,
 - b) przy średnicy rur 150 mm. i wyżej — o promieniu nie mniejszym niż 2,00 mtr.
2. Dla przewodów drugorzędnych:
 - a) przy średnicach rur do 100 mm. włącznie — o promieniu 0,50 mtr.
 - b) przy średnicach rur 150 mm. i wyżej — o promieniu 1,0 mtr.

Przewody odpływowe od wanien oraz rynien deszczowych w celu przemywania zaleca się łączyć z główną rurą odpływową w miarę możliwości wyżej miejsca dołączenia do niej przewodów, odprowadzających ścieki klozetowe, kuchenne i t. p.

§ 27.

Głębokość układania przewodów odpływowych.

Wierzchołki przewodów odpływowych, ułożonych pod podłogą, zabezpieczonych od mrozu, suteryn w budynkach, powinny być zagłębione przynajmniej na 0,30 metra, a o ile to będzie możliwe — na 0,50 metra niżej poziomu podłogi.

Wierzchołki przewodów odpływowych, znajdujących się na terenie ulic, podwórza lub bram poza obrębem zabezpieczenia od dziafania mrozu, należy zakładać poniżej granicy przemarzania gruntu, a w każdym razie nie płycej, niż 1,70 mtr., licząc od terenu do zwierciadła wody w najwyższej części kanału. Na tej samej głębokości powinny być umieszczane również wszystkie znajdujące się poza obrębem budynku zamknięcia wodne przy poszczególnych urządzeniach kanalizacyjnych oraz dolne kolana rynien deszczowych.

Przewody odpływowe, znajdujące się wewnątrz budynków, należy umieszczać zasadniczo pod podłogą przyziemia, o ile to będzie możliwe przy istniejących warunkach lokalnych i rozporządzalnych spadkach (§ 28).

Gdyby spadki przewodów odpływowych, układanych pod podłogą piwnic utrzymywały się mniejsze od dopuszczalnych (§ 28), to w celu uzyskania należytych spadków, Magistrat może zażądać przeprowadzenia tych przewodów wzdłuż ścian względnie pod sufitem podziemi. W pierwszym wypadku przewody muszą być ułożone na specjalnej podmurówce, lub też na żelaznych kroksztynach, umocowanych do ścian, w drugim zaś — zawieszane pod sufitem na żelaznych podciągach, podtrzymujących każdą rurę przy jej obydwu końcach.

§ 28.

Spadki przewodów odpływowych.

Najmniejsze dopuszczalne spadki przewodów odpływowych sieci kanalizacyjnej nieruchomości powinny wynosić:

dla przewodów o średnicy 100 mm.	— 1:20 (5%)
„ „ „ „ 150 „	— 1:40 (2,5%)
„ „ „ „ 200 „	— 1:50 (2%)

Spadki mniejsze od wyżej przytoczonych mogą być stosowane tylko w wyjątkowych wypadkach, pod warunkiem zabezpieczenia odpowiedniego przemywania przewodów za pomocą specjalnych urządzeń.

Największe dopuszczalne spadki przewodów odpływowych nie mogą przekraczać:

dla głównego przewodu podwórzowego przy średnicy nie przewyższającej 200 mm. 1:5 (20%),

dla przewodów drugorzędnych 1:3 (33,3%),

dla rynien deszczowych wyjątkowo 1:2 (50%).

Za główny kanał podwórzowy przyjmuje się przewód, odprowadzający ścieki od najnieodgodniej położonego punktu nieruchomości (najdalej i najniżej położony pion wzgl. urządzenie kanalizacyjne) do sieci ulicznej. Kanał ten powinien posiadać na całej swej długości od początku do miejsca połączenia możliwie jednostajny spadek, o ile będzie on leżał w wyżej podanych granicach dopuszczalnych spadków dla przewodów od-

powiednich średnic. Taki sam jednostajny spadek należy wyznaczać dla wszystkich drugorzędnych przewodów odpływowych, łączących się z głównym przewodem podwórzowym.

Wyjątki od powyższej zasady mogą być dozwolone tylko w górnych częściach (wierzchołkach) sieci kanalizacyjnej, odprowadzających mało zanieczyszczone wody (deszczowe, kąpielowe, przemysłowe i t. d.), o ile przez zmniejszenie spadków takich przewodów będzie można osiągnąć bardziej dogodnie spadki dla przewodów, odprowadzających wody brudne.

W tych nieruchomościach, w których najnieodgodniej położone miejsca nie są jeszcze zabudowane w czasie wykonywania robót kanalizacyjnych i narazie nie podlegają skanalizowaniu, należy obowiązkowo przewidzieć możliwość przyłączenia ich w przyszłości do przeprowadzanej podwórzowej sieci kanalizacyjnej bez specjalnej przebudowy i w miejscach projektowanych przyłączeń umieścić odpowiednie części fasonowe.

O ile jednostajny spadek głównych przewodów podwórzowych między najnieodgodniejszym punktem, a miejscem połączenia, wypadnie większy niż 4%, oraz, o ile na to pozwolą spadki wpadających do niego przewodów drugorzędnych, to dla uniknięcia zbyt dużego zagłębienia dolnych części sieci podwórzowej może być dopuszczony załam spadku przewodu podwórzowego z tem, że od najnieodgodniejszego punktu nieruchomości do miejsca załamania przewód ten będzie prowadzony z minimalnym spadkiem odpowiednio do średnicy przewodu, dalej zaś aż do miejsca połączenia z kanałem ulicznym, spadek może być zwiększony, nie przekraczając jednak wyznaczonej dla największych spadków granicy 20%. Miejsce załamania powinno się znajdować na terenie ulicznym pod chodnikiem w odległości nie mniejszej, niż 1,0 mtr. od linii frontu.

§ 29.

Piony spustowe.

Piony spustowe dla wód brudnych dzielą się na:

- 1) piony klozetowe i
- 2) piony zlewowe dla ścieków kąpielowych i zlewowych.

W zależności od rodzaju odprowadzanych ścieków przy wyznaczeniu pionów należy kierować się następującymi zasadami:

- a) ścieki od zlewów kuchennych, zmywaków, wani, wpustów i t. p. powinny być odprowadzane do pionów zlewowych;
- b) ścieki od poszczególnych klozetów, pisuarów tak pojedynczych, jak i ogólnych, względnie grupowych, należy włączać do pionów klozetowych;
- c) pisuary mogą być dołączane zarówno do pionów ściekowych, jak i klozetowych, w zależności od warunków miejscowych;
- d) wanny i umywalnie należy się starać odprowadzać osobnymi niezależnymi pionami, o ile to będzie możliwe, bez zwiększenia kosztu instalacji;
- e) opady atmosferyczne muszą być odprowadzane wyłącznie osobnymi rynnami deszczowymi, umieszczonymi na zewnątrz budynku.

Wyżej wymienione piony spustowe powinny być prowadzone na całej swej wysokości (od przewodu odpływowego do góry budynku) zupełnie

samodzielnie i niezależnie od innych pionów. W szczególności zabrania się odprowadzania ścieków domowych do rynien deszczowych i odwrotnie — opadów atmosferycznych do pionów spustowych.

Wszelkiego rodzaju piony spustowe (z wyjątkiem rynien deszczowych) należy prowadzić obowiązkowo wewnątrz zabudowań, możliwie przy wewnętrznych ścianach i ustawiać je pionowo na całej wysokości z wyjątkiem niezbędnych odsadzek. Prowadzenie pionów spustowych pochyło może być dopuszczone tylko w wypadkach wyjątkowych, przyczem kąt odchylenia ich od linii pionowej w żadnym razie nie może przewyższać 30°.

Odgałęzienia boczne, prowadzące ścieki do poszczególnych urządzeń kanalizacyjnych, mogą się łączyć z pionami spustowymi pod kątem nie większym, niż 60°, licząc w kierunku przepływu ścieków.

Zarówno piony, jak i odgałęzienia boczne, powinny być umocowane albo bezpośrednio na powierzchni ścian, albo też w specjalnych wnękach, zakrytych z zewnątrz tynkiem na siatce metalowej lub zaszalowane w inny sposób. Zamurowywanie pionów i rur wodociągowych w ścianach na stałe jest bezwarunkowo zabronione.

§ 30.

Wentylacja pionów.

Wszystkie piony spustowe, jak klozetowe, tak i zlewowe, powinny być wyprowadzone w celu wentylacji powyżej dachu domu i znajdujących się w pobliżu okien mieszkań, zachowując możliwie pionowy kierunek.

Powyższe przewody wentylacyjne powinny posiadać takie same średnice, jak i odpowiednie piony spustowe, nie mniej jednak niż 70 mm. Górna część przewodu wentylacyjnego, poczynając od wysokości 0,50 mtr. niżej linii dachu, otrzymuje zwiększenie średnicy przynajmniej o 50 mm.

Połączenie dwóch lub więcej przewodów wentylacyjnych w jeden ogólny przewód może być dozwolone tylko w wyjątkowych wypadkach, za osobnem każdorazowo pozwoleniem Magistratu, oraz pod warunkiem, że powierzchnia przekroju poprzecznego wspólnego przewodu, będzie nie mniejszą, niż suma powierzchni przekrojów poprzecznych, łączących się przewodów i że wyżej miejsca ich połączenia nie będą przyłączane żadne urządzenia kanalizacyjne do wspólnego przewodu wentylacyjnego.

Wyloty przewodów wentylacyjnych ponad dachem budynku nie mogą być umieszczane w bezpośredniem sąsiedztwie okien, kominów i wogóle wszelkiego rodzaju otworów, posiadających połączenie z pomieszczeniami wewnątrz budynku i powinny być wyprowadzone w odległości co najmniej 4 mtr. od takich otworów i co najmniej 1,0 mtr. wyżej od ich najwyższej krawędzi. Górne końce przewodów wentylacyjnych należy zaopatrzyć w daszki najprostszej konstrukcji i odpowiednich rozmiarów. Umieszczanie na wylotach rur wentylacyjnych skomplikowanych ruchomych urządzeń wyciągowych nie jest dozwolone. Również zabrania się wprowadzania przewodów wentylacyjnych do kominów oraz wszelkich innych otworów, znajdujących się w murach zabudowań, z wyjątkiem kominów fabrycznych.

§ 31.

Zamknięcia wodne (syfony).

Wszystkie urządzenia kanalizacyjne w nieruchomościach, jako to: klozety, pisuary, zlewy kuchenne, wanny, umywalnie, wpusty posadzkowe wpusty podwórzowe i stajenne i wszelkie inne przybory służące do spuszczenia ścieków do pionów spustowych, powinny być obowiązkowo zaopatrzone w zamknięcia wodne.

Rynny deszczowe, połączone z przewodami kanalizacyjnymi, nie otrzymują takiego zamknięcia z wyjątkiem tych, których górne wyloty znajdują się w odległości mniejszej, niż 4,0 mtr. od okien i otworów, łączących się z lokalami mieszkalnymi.

W ostatnim wypadku rynny deszczowe również muszą posiadać zamknięcia wodne, umieszczone przy ich podstawie; jako zamknięcia wodne powinny być stosowane wyłącznie rury gładkie, zagięte w formie U lub S, zatrzymujące w swych wygięciach stale dostateczną ilość wody.

Głębokość zamknięć powinna wynosić conajmniej:

dla klozetów, pisuarów, zlewów, wanien, umywalni itp.	70 mm.
dla wpustów	100 mm.
dla rynien deszczowych	125 mm.

Odpowiednia średnica rury syfonowej powinna wynosić conajmniej:

przy małych umywalniach, zlewikach i pisuarach	40 mm.
przy zlewach kuchennych, zmywakach, wpustach podłogowych, pisuarach i wannach	50 mm.
przy miskach klozetowych pojedynczych	od 70 — 100 mm.
przy klozetach grupowych	od 100 — 125 mm.
przy wpustach w sułerynach i piwnicach, rynnach z daszków i balkonów	100 mm.
przy wpustach podwórzowych, rynnach deszczowych z dachów	150 mm.

Zamknięcia wodne przy poszczególnych urządzeniach, z wyjątkiem znajdujących się przy miskach klozetowych, rynnach deszczowych, oraz wszelkiego rodzaju wpustach posadzkowych i podwórzowych, muszą być obowiązkowo zaopatrzone w kratki, przytwierdzone na stałe do wlotu rury syfonowej, z otworami nie większymi niż 5 mm. Ogólna powierzchnia tych otworów powinna się równać conajmniej powierzchni przekroju rury syfonowej w świetle.

Wszystkie zamknięcia wodne muszą posiadać odpowiednio umieszczone otwory rewizyjne, hermetycznie zamykane i łatwo dostępne do oczyszczenia.

Zamknięcia wodne powinny się znajdować bezpośrednio pod lub za odpowiednim odbiornikiem ścieków, przyczem należy dążyć do tego, żeby odprowadzające kolano zamknięcia mogło być włączone wprost do odgałęzienia na pionie spustowym, bez użycia wstawek.

O ile takie bezpośrednie połączenie nie będzie możliwe i o ile przewód, łączący odbiornik ścieków z pionem spustowym, wypadnie dłuższy niż 1,25 mtr., to dla zabezpieczenia syfonu od wysysania, górne kolano

syfonu należy zaopatrzyć w pomocniczą wentylację, zapomocą specjalnej rurki wentylacyjnej o średnicy równej około $\frac{1}{2}$ średnicy syfonu, lecz nie mniejszej niż 25 mm.

Pomocnicza rurka wentylacyjna swoim górnym końcem może być włączona do pionu spustowego ponad najwyższymi położonymi urządzeniami kanalizacyjnymi przy tym pionie.

Zamknięcia wodne muszą być należycie zabezpieczone od zamarzania.

§ 32.

Rynny deszczowe.

Rynny deszczowe należy obowiązkowo umieszczać na zewnętrznych ścianach budynku niezależnie od innych przewodów spustowych i prowadzić od dołu do góry, o ile możliwości pionowo. Podstawa rynien deszczowych, poczynając od dolnego kolana, położonego na głębokości co najmniej 1,70 mtr. niżej powierzchni terenu i kończąc na wysokości 2,0 mtr. ponad terenem, powinna być wykonana z rur żeliwnych.

Rynny połączone z siecią kanalizacyjną i odprowadzające wodę deszczową z dachów, powinny posiadać w swej dolnej części specjalne skrzynki rewizyjne z pokrywami na śrubach, zaopatrzone w wymiowane kratki dla zatrzymywania liści i odłamków pokrycia dachu, zmywanych z powierzchni dachów przez wodę deszczową.

Przy łączeniu rynien deszczowych z siecią kanalizacyjną należy się kierować przepisami, przytoczonymi w § 4-ym niniejszych przepisów.

Rynny deszczowe powinny być wykorzystane do wentylacji sieci kanalizacyjnej, o ile tylko ich wyloty nie znajdują się zbyt blisko okien (§ 4 i 30). Tam, gdzie rynny nie będą się nadawały do wentylacji, należy wzamian nich przeprowadzić specjalne piony wentylacyjne, gdyby wentylowanie okazało się konieczne.

§ 33.

Wpusty kanalizacyjne.

Ścieki z podwórz, dróg, stajen, pralni itp. odprowadza się zapomocą wpustów.

Wszelkiego rodzaju wpusty muszą być zaopatrzone dostatecznie gęstą kratką, posiadać nieprzepuszczające wody osadniki dla zatrzymywania piasku, gruzu, śmieci itp., i mieć odpowiednie zamknięcia wodne.

W miejscach, których wpusty będą wystawione na działanie mrozu, zwierciadło wody w osadnikach i zamknięciach wodnych musi się znajdować na głębokości, zabezpieczonej od zamarzania, t. j. nie płycej niż 1,70 metr. od terenu.

Powierzchnia ziemi naokoło wpustów powinna być zabrukowana lub zalana asfaltem, cementem itp. i do wpustów powinny być przeprowadzone rynsztoki.

Zakładanie wpustów w suterynach, piwnicach itd. dozwala się tylko w takim razie, jeżeli pomieszczenia, w których zostały założone wpusty, są łatwo dostępne i jeżeli ciągły przepływ ścieków zabezpiecza syfony od wysychania.

§ 34.

Kanalizowanie głębokich pomieszczeń.

Głębokie piwnice i place oraz wogóle części posesji, położone niżej od najwyższego stanu wody w kanale ulicznym w czasie ulewy, nie powinny być w zasadzie kanalizowane.

Magistrat może jednak udzielić pozwolenia na skanalizowanie wymienionych głębokich miejsc w razie, jeżeli właściciel nieruchomości dostatecznie uzasadni konieczność ich skanalizowania i jeżeli zobowiąże się zabezpieczyć takie miejsca od zalewu ściekami za pomocą odpowiednich zasuw, nad których zamykaniem we właściwym czasie sam czuwać będzie. Zabezpieczeniu zasuwami podlegają wyłącznie te części przewodów podwórzowych, które będą zatopione przy wysokich poziomach wody w kanale ulicznym. Swobodny odpływ ścieków z wyżej położonych miejsc nie powinien być tamowany wskutek ustawienia zasuw.

Zasuw, używane do zamykania przewodów, powinny być metalowe, o ruchu pionowym, otwierane możliwie szybko za pomocą ślimaka i kremaliera i umieszczane w miejscu łatwo dostępnem nawet w czasie wysokiego stanu wody.

Na żądanie właściciela nieruchomości, przy zasuwach mogą być ustawione dodatkowe automatyczne urządzenia, zabezpieczające jak samoczynne zamknięcia klapowe, balonowe itp.

§ 35.

Zlewy.

Zlewy mogą być urządzone bądź w kształcie płaskich zmywaków, bądź też w kształcie mis zlewowych, umywalni itp. Wszelkiego rodzaju urządzenia zlewowe muszą być obowiązkowo zaopatrzone w zamknięcia wodne i posiadać przepisowe kratki (sitka), dla zatrzymywania grubszych odpadków. (§ 31). Sitka przy zmywakach powinny być przymocowane na stałe przed syfonem, — przy innych urządzeniach zlewowych — w dnie miski zlewowej.

Każdy zlew musi być zaopatrzony w kran wodociągowy, w celu przemywania miski i zamknięcia wodnego po każdym użyciu.

Zaleca się unikać umieszczania wszelkiego rodzaju zlewów w pokojach mieszkalnych.

Zmywaki i zlewy w większych kuchniach, jatkach, restauracjach, rzeźniach itp., powinny być zaopatrzone w urządzenia do zatrzymywania zawartych w ściekach tłuszczów przed wpuszczeniem ścieków do przewodów kanalizacyjnych. Wyławiacze tłuszczu muszą posiadać dostateczną do ochładzania ścieków powierzchnię i mieć łatwo dostępne do czyszczenia i wentylacji otwory.

§ 36.

Wanny.

Wanny należy umieszczać, o ile możliwości, w ubikacjach należycie ogrzanych i widnych i ustawiać je na posadzce w taki sposób, żeby dostęp, niezbędny dla wanien w czystości, był zapewniony.

Wanny wmurowane częściowo lub całkowicie w podłogę można urządzać tylko na najniższej kondygnacji budynku. Wpuszczanie wanien

w podłogę na wyższych piętrach może być dozwolone wyjątkowo, pod warunkiem, że stropy pomieszczeń będą sklepione lub żelazobetonowe.

Podłoga w pokojach kąpielowych powinna być niewsiąkliwa dla wody, ściany — wykładane płytkami lub olejno pomalowane na wysokość 2 mtr. od podłogi.

Każda wanna musi posiadać przelew umieszczony na wysokości najwyższego poziomu wody, połączony z rurą spustową powyżej zamknięcia wodnego. Otwór przelewowy winien być zaopatrzony w sitko wlotowe.

Włot rury spustowej mieści się w najniższym punkcie dna wanny i jest zamykany szczelnie zapomocą metalowego korka. Rura spustowa musi posiadać obowiązkowo zamknięcie wodne względnie powinna się kończyć nad wpustem posadzkowym, posiadającym takie zamknięcie.

§ 37.

Rury przelewowe.

Wszelkie zbiorniki i urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne, przeznaczone do stałego lub czasowego napełnienia wodą do określonego poziomu, za wyjątkiem rezerwoarków klozetowych i pisuarowych oraz takich urządzeń, które nie posiadają żadnego zamknięcia na rurze spustowej, powinny być obowiązkowo zaopatrzone w rury przelewowe, umieszczone na poziomie najwyższego stanu wody w zbiorniku.

Rury przelewowe łączą się z rurami spustowymi od takich zbiorników poniżej kranu spustowego, lecz wyżej zamknięcia wodnego na nich, lub są zakończone nad wpustami lub zlewami, połączonymi z siecią kanalizacyjną.

Średnica rur przelewowych powinna być obliczona na możliwość odprowadzenia nadmiaru dopływającej wody bez przepełnienia zbiornika.

Rury przelewowe przy zbiornikach wody deszczowej, fontannach i t. p. oraz wogóle takie rury, które nie zabezpieczają ciągłego odświeżania wody w zamknięciu wodnym, nie mogą być łączone bezpośrednio z przewodami kanalizacyjnymi. Należy je wyprowadzić albo wprost nazewnątrz (o ile to będzie dopuszczalne), albo też zakończyć nad wpustem lub zlewem, odpowiadającym warunkowi odświeżania wody w syfonie.

Rury przelewowe przy umywalniach i zmywakach łączą się z górnymi końcami syfonów, powyżej poziomów wody w tych ostatnich. To samo dotyczy również rur przelewowych przy wannach, o ile nie będzie można wyprowadzić rury przelewowej w sposób bardziej racjonalny (przez zakończenie nad wpustem).

§ 38.

Klozety i pisuary.

Wydzieliny ludzkie należy usuwać zapomocą wodnych klozetów i pisuarów, obficie zmywanych wodą.

1. Klozety pojedyncze.

System misek klozetowych może być dowolny, jednakże wszystkie ich typy muszą obowiązkowo posiadać przepisowe zamknięcia wodne (§ 31), umieszczone bezpośrednio pod miską, oraz być tak urządzone, żęby na misce klozetowej pozostawała zawsze woda głębokości przynajmniej

40 mm. i żeby cała powierzchnia miski była należycie spłókiwana wodą. Miska powinna posiadać w swej górnej krawędzi przetok dla równomiernego rozprowadzenia wody zmywnej po powierzchni miski.

Dolny koniec syfona powinien się łączyć z pionem spustowym drogą jak najkrótszą i odległość między nimi, mierzona w rzucie poziomym, nie powinna przewyższać 1,25 mtr.; w razie przekroczenia tej granicy należy przeprowadzić pomocniczą rurkę wentylacyjną od górnego kolana syfona stosownie do § 31.

Każda miska klozetowa powinna posiadać syfonowy rezerwoarek płóczyący, umieszczony nie niżej 1,80 mtr. nad sedesem i dający strumień wody za pociągnięciem rączki u łańcuszka.

Rezerwoarek łączy się z miską za pomocą rury ołowianej o średnicy 40 mm. w świetle.

Woda, potrzebna do każdorazowego zmycia miski, powinna wlewać się do niej z rezerwoarka w przeciągu 3—5 sekund w ilości nie przekraczającej 8—12 litr., przyczem z taką siłą, żeby znajdujące się na misce nieczystości mogły być całkowicie zmyte i usunięte poza zamknięcie wodne klozetu. Urządzenia nieodpowiadające powyższym warunkom nie mogą być stosowane.

Również nie dozwala się ustawienia takich klozetów, w których nieczystości przechodzą przez ruchome przyrządy, jak zawory, zasuwki i t. p., ani też klozetów, przemywanych za pomocą mechanizmów automatycznych, umieszczonych przy drzwiach, sedesach i in.

O ile klozety muszą być umieszczone tak wysoko, że rezerwoarki ich nie będą stale zasilane wodą w dostatecznej mierze, to należy urządzić dodatkowe rezerwoary zasilające, obliczone na zapas wody przynajmniej po 100 litr. na każdy obsługiwany klozet.

Wyjątki od powyższych przepisów mogą być dopuszczone tylko w razie, jeżeli będą tego wymagały miejscowe warunki i za każdorazowym osobnym zezwoleniem Magistratu.

2. Klozety grupowe.

Klozety grupowe są urządzone w gmachach publicznych, jak: szkoły, koszary, fabryki i t. p., w których pojedyncze klozety nie okazałyby się praktycznymi.

Klozety grupowe składają się z szeregu pojedynczych sedesów, umieszczonych na wspólnej rurze zbiorczej, stale zapełnionej wodą, tak że wydzieliny ludzkie wpadają bezpośrednio do niej i następnie zostaną spuszczone do kanału w określonych odstępach czasu przy obfitem automatycznym spłókiwaniu wodą.

Konstrukcja klozetów grupowych i ich zastosowanie podlegają zatwierdzeniu przez Magistrat w każdym poszczególnym wypadku.

Powierzchnia wody w rurze zbiorczej i syfonach powinna być dostatecznie zabezpieczona od zamarzania.

W szpitalach, lecznicach i sanatorjach klozety grupowe nie są dopuszczalne.

3. Pisuary.

Pisuary pojedyncze należy urządzać w formie gładkich muszel ściennych, posiadających w dnie siłko, przymocowane na stałe do korpusu i zaopatrzone w przepisowe zamknięcia wodne.

Do przepłókiwania pisuarów służą osobne rezerwoarki, zasilane wodą z wodociągów i połączone z muszlą za pomocą przewodu zmywnego. Rezerwoarki powinny spuszczać każdorazowo nie mniej niż 2—2,5 ltr. wody.

Pisuary ogólne również mogą być stosowane tylko spłókiwane wodą, ze stałem lub perjodycznym przemycaniem.

Mogą się one składać z kilku pojedynczych pisuarów, ustawionych szeregiem i spłókiwanych albo każdy osobno albo wszystkie jednocześnie z wspólnego zbiornika o dostatecznej pojemności, albo też mogą być urządzone w formie otwartych żłobków naziemnych o powierzchni zupełnie gładkiej i niewsiąkliwej, przedzielonych niedochodzącymi do podłogi niskimi przegródkami i spłókiwanych stale lub perjodycznie.

Przy automatycznym spłókiwaniu pisuarów ogólnych, odstępy czasu między zmywaniami powinny być o tyle krótkie, żeby uryna w zamknięciach wodnych nie mogła się długo zatrzymywać i była usuwana do kanałów w stanie możliwie większego rozcieńczenia wodą.

W pisuarach ogólnych, urządzanych w miejscach nieopalanych, powierzchnia wody w syfonach powinna być zagłębiona niżej linii zamarzania. Również należy zabezpieczyć od mrozu rezerwoarki i instalację zmywną. (Dok. nast.).

SPRAWOZDANIE

Wydziału Kanalizacji i Wodociągów Magistratu m. Łodzi za miesiąc maj 1928 roku.

DZIAŁ BUDOWY.

Budowa Stacji Oczyszczania Ścieków, była doprowadzoną w maju: w murach zewnętrznych do gzymsów betonowych, powyżej łożysk dla ferm dachowych. Ściany wewnętrzne (działowe) podniesiono do dwóch metrów powyżej poziomu posadzki. Arkady wschodniego podcienia wykonano całkowicie, z zachodniego tylko filary. Wykonano chodnik żelazo-betonowy w Hali maszyn, oraz gzyms betonowy na głównych murach zewnętrznych.

Pozatem wymurowano kanały burzowe na Stacji pod pachy górnych sklepień, oraz przesklepiono kanał odpływowy.

Odcinek II-gi skończył w maju roboty ziemne związane z plantowaniem terenu po budowie głównego kolektora, z podniesieniem poziomu ul. Obywatelskiej i ukończył budowę mostu na rzece Karolewce.

Budową kanałów ulicznych zajmowały się Odcinki III, IV i V i wybudowały

w maju ogółem	—	904 m. b. kanałów
Od początku r. 1928	—	341 „ „ „
Razem w roku 1928	—	<u>1,245 m. b. kanałów.</u>

Odcinek III-ci wybudował kanały murowane:

1. na ul. Traugutta od Piotrkowskiej do Sienkiewicza, w ogólnie dobrych warunkach ziemnych, średnicy 70/125 cm. na dług. — 221 m. b.

2. na ulicy Narutowicza od Piotrkowskiej do Wschodniej,
J. II. 70/125 cm. dług. — 140 m. b.
w warunkach technicznie trudnych, ponieważ pierwszą część kanału od ul. Piotrkowskiej wykonywano w tunelu podziemnym ze względu na silny ruch uliczny i rozjazdy tramwajowe. Pozatem ciasnota ulicy wymagała zorganizowania odwózki ziemi z wykopu na ulicę Wschodnią, skąd dopiero można ją było furmankami wywozić
3. rozpoczął wykop i układanie spodów na dalszym odcinku ulicy Narutowicza, od Wschodniej w kierunku Sienkiewicza

Razem Odc. III. — 361 m. b.

Odcinek IV-ty wybudował w maju na ul. Nowo-Cegielnianej kanału murowanego I. II. 70 x 125 cm. 123 m. b.

Roboty na tym odcinku posuwały się bardzo wolno, gdyż warunki terenowe były nadzwyczaj trudne, ze względu na wielkie ilości wód podskórnych dla opanowania, których trzeba było zbudować 6 studzien i utrzymywać w ruchu 9 pomp elektrycznych. Z końcem miesiąca poprawiły się warunki i w czerwcu roboty będą się już posuwały normalnie naprzód.

Z budowli specjalnych ustawiono na kanale 1 właz.

Odcinek V-ty kanały rurowe:

na Al. Kościuszki (wsch.) od Zielonej do 6-go Sierpnia	30 c/m. śr.	2 m. b.
" " " (zach.) " " " " " "	30 c/m. śr.	93 m. b.
" " " (wsch.) „ 6 Sierpnia do Andrzeja	40 c/m. śr.	325 m. b.

Razem Odc. V. 420 m. b.

Ze specjalnych budowli ustawiono w maju 2 włazy, 6 wentylatorów i 5 studzienek deszczowych. Ogólne warunki pracy były korzystne.

Roboty pomocnicze. Betoniarńia wykonała w maju różnych wyrobów betonowych 6498 sztuk. Kopalnia piasku dostarczyła 435 m³ piasku, 37 m³ żwiru i 51 m³ szabru.

Dział Konserwacji Starych Kanałów. Rozpoczęto budowę kanału betonowego na rzece Bałutce koło ul. Krótkiej i wykonano reperację koryta Łódki przy ul. Nowomiejskiej i przy ul. Wschodniej.

DZIAŁ GOSPODARCZY.

W maju przyjęto na Magazyn Centralny:

Cementu	17 wagonów	około 255 tonn
Cegły	155 " "	2,325 "
Drzewa	13 " "	195 "
Kamionek	6 " "	90 "
Różnych materiałów	2 " "	30 "

Razem	193 wagony	około 2,895 tonn
Od początku roku	335 " "	6,025 "

Razem 528 wagonów około 8,920 tonn materiału.

Na roboty wysłano:

Cementu	41	wagonetek	około	205	tonn
Cegły	377	"	"	1,885	"
Drzewa	21	"	"	105	"
Kamionek	17	"	"	85	"
Różnych materiałów	22	"	"	110	"
Razem	478	wagonetek	około	2,390	tonn
Od początku roku	580	"	"	2,900	"
Razem	1,058	wagonetek	około	5,290	tonn materiału.

W warsztatach Działu Gospodarczego wykonano sztangi do rur, okucia form betonowych, pierścienie do tunelu, szablony do kanałów, urządzenie kantorku dla Inspekcji Sieci i drobny remont inwentarza.

INSPEKCJA SIECI KANAŁÓW ULICZNYCH.

W maju oczyszczono 359 włazów i wentylatorów oraz trzykrotnie osadniki 39 studzienek ulicznych.

Nadzór techniczny wykonywano nad budową 8 połączeń domowych, z których 4 są na wykończeniu.

ZAKUP GRUNTÓW.

W maju zakupiono na potrzeby budowy kanałów od 11 właścicieli — 27,702 m² gruntów za ogólną sumę zł. 7,863.95.

STAN ZATRUDNIENIA.

ODDZIAŁY	Na 1 maja 1928 r.			Na 1 czerwca 1928 r.		
	Dniówk.	Akord	Razem	Dniówk.	Akord	Razem
1. Biuro Główne	5	—	5	5	—	5
2. Dział Gospodarczy	60	21	81	63	20	83
3. Budowa Stacji Oczyszcz. Ścieków	98	49	147	101	52	153
4. Odcinek II	154	—	154	151	31	182
5. " III	102	84	186	145	85	230
6. " IV	65	69	134	85	91	176
7. " V	78	41	119	87	41	128
8. Betoniarnia i kopanie piasku . .	41	4	45	49	5	54
9. B. K. Skład	4	—	4	4	—	4
10. Dział Konserwacji St. Kanałów .	24	—	24	46	—	46
11. Oddział Pomiarów	5	—	5	5	—	5
12. Inspekcja Sieci	—	—	—	5	—	5
Razem . .	636	268	904	746	326	1072

Powiększenie zatrudnienia z 904 robotników do 1,072 jest podyktowane rozszerzeniem robót. W czerwcu nastąpią większe przyjęcia na II-gim Odcinku, w związku z rozpoczęciem budowy kanału na ul. Nowotowarowej.

SPRAWOZDANIE KASOWE ZA MAJ 1928 r.

Pozostałość na 1 maja r. b.		200,071.91
Wpływy: Z Kasy Miejskiej na budowę		525,000.—
Zaliczka z Wydz. Budownictwa na betony		20,000.—
Wydziału: za opl. połączeń dom.	Zł. 447.—	
„ różne własne wyroby „	2,899.—	
„ zwroty	„ 552.65	3,898.65
Wydziału: za opłaty łącz. st. kanałów		515.—
Z Spółdzielni Mieszk. Urz. Mag. m. Łodzi do rozl.	Zł. 797.30	
Depozyty	„ 74.90	872.20
	Razem Zł.	750,357.76
Wydatki: Materjały Budowlane	Zł. 136,049.52	
Cia i przewozy kolejowe	„ 39,862.40	175,911.92
Robocizna: Urzędn. miesięczni	Zł. 37,265.95	
robotnicy dniówkowi	„ 115,787.—	
„ akordowi	„ 68,740.72	
przedsiębiorcy za roboty	„ 27,790.76	
ubezp. społ. za 1926/1927 r.	„ 163,746.07	413,330.50
Utrzymanie st. kan.: Urzędn. miesięczn.	Zł. 1,082.45	
Robocizna	„ 7,750.92	8,883.37
Różne wydatki (kancelaryjne, opłaty, podróże i t. p.)		12,463.01
Depozyty		81,17
Spółdzielnia Mieszk. urzęd. Mag. m. Łodzi za frachty		3,843.80
Pozostałość na 1 czerwca 1928 r.		135,893.99
	Razem	750,357.76

SPRAWOZDANIE

z działalności Urzędu Stanu Cywilnego

za czas od 1. I. do 31. III. 28 r.

Działalność Urzędu Stanu Cywilnego w okresie sprawozdawczym przedstawia się jak następuje:

Zarejestrowano	U r o d z e ń				Ślubów	Zgonów
	do 8 dni		ponad 8 dni	Razem		
	płci m.	płci ż.				
Żydów	54	11	685	750	256	485
Wolno-reformowan	—	—	1	1	—	2
Chrześc.-dysydentów	—	—	—	—	1	—
Badaczy Pisma św.	—	—	1	1	—	—
EWangelicz.-chrześc	—	—	2	2	—	—
Baptystów	1	—	7	8	2	7
Bezwyznaniowych	—	—	1	1	—	—

U w a g a: Na ogólną ilość dzieci, zarejestrowanych w terminie 8-dniowym, było: 12 martwourodzonych płci męskiej i 6 — żeńskiej.

W myśl art. 85 K. C. P. wniesiono do tutejszych ksiąg zgonów 1 akt mężczyzny uznanego przez Sąd Okręgowy za zmarłego, zaś zgodnie z art. 94 K. C. P. wniesiono 2 akty zejścia, sporządzone zagranicą. Na podstawie orzeczenia Sądu Okręgowego, ustalono istnienie 1 związku małżeńskiego i zgodnie z art. 892-1 U. P. C. wniesiono odnośny akt do tutejszych rejestrów ślubów. Następnie uznano 1 małżeństwo za rozwiązane przez rozwód oraz sprostowano 3 akta stanu cywilnego. O powyższym, zgodnie z art. 85 K. C. P. uczyniono adnotacje na odnośnych aktach, o czym powiadomiono archiwum hipoteczne, celem uczynienia podobnych sprostowań w duplikatach.

Na zasadzie § 291 K. C. P. uprawniono, przez wniesienie do akt ślubu rodziców, 71 dzieci, skutkiem czego zabezpieczono im prawa majątkowe i osobiste dzieci ślubnych. Naskutek podania obłożnie chorego, spisano w mieszkaniu jego 2 akta urodzenia dzieci.

Z archiwum Urzędu wydano 1559 pełnych wyciągów i 1361 skrótów oraz poświadczono 299 zapowiedzi ślubu. Dla 63 osób, nie posiadających metryk urodzenia, sporządzono akty znania, stosownie do art. 54 Prawa o małżeństwie.

Wydziałowi Statystycznemu przesyłano tygodniowe wykazy statystyczne i kartki indywidualne, zaś Urzędowi Skarbowemu w Łodzi — wykazy śmierci. Załatwiono korespondencję z gminami politycznymi i władzami w 770 sprawach.

Stosownie do reskryptu M. S. Wewn. z dnia 16. I. 1925 r. sporządzono i wydano 2 świadectwa możności zawarcia małżeństwa zagranicą.

W okresie sprawozdawczym odbyło się posiedzenie Komisji dla ustalania wieku popisowych Żydów, na którym rozpatrzono 24 podania, poczem wydano zainteresowanym odnośne zaświadczenia.

Interesantów ogółem załatwiono w I kwartale 6700, zaś kasa Urzędu w tym czasie wykazała wpływów zł. 11,703.30. Po wylegitymowaniu się zaświadczeniami ubóstwa, zwolniono z opłat 385 osób, na ogólną sumę zł. 1,670.70, mianowicie:

1) na podstawie legitymacyj P. U. P. P.	73 osób	na sumę zł.	261.75
2) " " zaśw. Wyzn. Gm. Żyd.	212 " " " "	" " " "	766.30
3) " " " Wydz. Op. Społ.	12 " " " "	" " " "	109.75
4) " " " Zw. Inwalidów .	4 " " " "	" " " "	28.90
5) " " " Zw. Zawodowych	36 " " " "	" " " "	210.10
6) " " " różnych zaświadczeń .	48 " " " "	" " " "	293.90
Razem		385 osób	na sumę zł. 1,670.70

OKÓLNİK Nr. 27.

Podaje się do wiadomości, iż w myśl art. 5 Ustawy Skarbowej z dn. 22 czerwca 1928 roku (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 67, poz. 622) i okólnika Ministerstwa Skarbu L. dz. 2140/1 28 z dnia 4 lipca 1928 roku MagiŃstrat uchwałą Nr 623 z dn 12 lipca 1928 roku postanowił przyznać pracownikom miejskim dodatek do poborów słuŃbowych za miesiące: lipiec, sierpień i wrzesień 1928 r. w wysokości 15 proc. uposaŃenia miesięcznego za kaŃdy miesiąc.

Wspomniany 15 proc. dodatek, obliczony ze wszystkimi dodatkami, prócz dodatku mieszkaniowego, otrzymują pracownicy miejscy, pobierający wynagrodzenie na zasadzie „Regulaminu, normującego wymiar i wypłatę uposaŃen pracowników Zarządu m. Łodzi”.

Prawo do omawianego dodatku mają również:

- a) pracownicy kontraktowi, pobierający wynagrodzenie wg. grup uposaŃenia pracowników miejskich oraz ci pracownicy kontraktowi, których całkowite pobory mię-

- siężne, ustalone w sposób ryczałtowy, nie przekraczają kwoty zł. 1.000;
- b) pracownicy pozaetatowi, czasowi i odbywający służbę przygotowawczą oraz pracownicy dziennie płatni, pobierający wynagrodzenie według grup uposażenia pracowników miejskich;
 - c) pracownicy miejscy, przebywający na urloпах płatnych, lub zawieszeni w czynnościach;
 - d) emeryci i osoby, pobierające zaopatrzenie wdowie i sieroce;
 - e) osoby, pobierające wsparcie dożywotne.

Termin wypłaty 15 proc. dodatku za miesiąc lipiec 1928 r. ustali Prezydent Magistratu.

Komunikując o powyższym, poleca się przystąpić niezwłocznie do sporządzenia list płacy na 15 proc. dodatek za miesiąc lipiec 1928 roku, zaś dodatek ten za miesiące sierpień i wrzesień 1928 r. należy już uwzględnić przy sporządzaniu list płacy za te miesiące.

Związany z tem wydatek należy uskutecznić z tej pozycji budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1928/29, z której asygnowane są pobory pracowników miejskich. Państwowy podatek dochodowy od omawianego dodatku należy obliczać jak od jednorazowego wynagrodzenia.

Składki emerytalnej od dodatku nie potrąca się.

Wszelkich bliższych informacji udzieli na żądanie Oddział Personalny Wydziału Prezydjalnego.

Łódź, dnia 13 lipca 1928 roku.

Dyrektor Zarządu Miejskiego
w z. (—) M. Kalinowski

Prezydent
(—) B. Ziemięcki.

OKÓLNİK Nr. 28.

Nawiązując do konferencji, odbytej w dniu 28 czerwca 1928 roku, zawiadamiamy, iż materiały do sprawozdania z działalności Zarządu m. Łodzi za czas od dnia 1 stycznia 1927 roku do dnia 31 marca 1928 roku powinny poszczególne Wydziały nadesłać Wydziałowi Prezydjalnemu w 5 egzemplarzach w terminie do dnia 1 września 1928 roku. Materiały te winny być opracowane w myśl wskazówek, udzielonych na tej konferencji naczelników Wydziałów przez p. Józefa Zalewskiego, dyrektora Zarządu Miejskiego.

Łódź, dnia 24 lipca 1928 roku.

w z. Dyrektora Zarządu Miejskiego
(—) M. Kalinowski.

Prezydent (—) B. Ziemięcki.

KRONIKA MIEJSKA.

Delegat Magistratu w Wojewódzkiej Komisji Statystycznej. W charakterze stałego swego przedstawiciela do Wojewódzkiej Komisji Statystycznej do badania wzrostu kosztów utrzymania w Łodzi — Magistrat postanowił wydelegować p. wiceprezydenta St. Rapalskiego. Zastępcą p. wiceprez. Rapalskiego w Komisji Statystycznej będzie p. St. Kazimierczak, kierownik biura Wydziału Statystycznego Magistratu.

Z Komitetu Rozbudowy Miasta. Dnia 30 lipca pod przewodnictwem

p. prezydenta Ziemięckiego, odbyło się kolejne posiedzenie Komitetu Rozbudowy Miasta. Obecni byli pp.: ławnicy Izdebski i Kuk, radni Potkański i Bialer, ob. ob. dr. Mierzyński i Pawłowski, delegat Banku Gospodarstwa Krajowego, dr. Rutowicz, referent Komitetu Rozbudowy inż. Müntz oraz kierownik Miejskiej Inspekcji Budowlanej, inż. Krzeczowski.

Po załatwieniu znajdujących się na porządku dziennym spraw natury formalnej, Komitet przystąpił do

rozpatrywania podań, złożonych do Komitetu w sprawie udzielenia pożyczek budowlanych z mocy artykułu 28 Ustawy o rozbudowie miast. Zgodnie z wynikami lustracji dokonanej w każdym poszczególnym wypadku przez specjalną podkomisję Komitetu Rozbudowy, Komitet postanowił zakwalifikować do uwzględnienia 8 podań.

Komitet przyznał konwersję kredytu krótkoterminowego szeregowi petentów pod warunkiem kompletnego wykończenia budowli i doprowadzenia ich do stanu mieszkalnego.

W sprawie udzielenia pożyczek na remonty domów złożył wyjaśnienia delegat B. G. K., dr. Rutowicz, zaznaczając, że — według uzyskanych przezeń w centrali Banku informacji — pożyczki remontowe za zabezpieczeniem wekslowem mogą być udzielane tylko do wysokości 5.000 zł. i na termin nie dłużej 1½ roku; pożyczki wyższe ponad 5.000 zł. mogą być udzielane zainteresowanym tylko za zabezpieczeniem hipotecznym na pierwszym numerze hipoteki względnie na conajmniej 50 proc. wartości nieruchomości. Biorąc pod uwagę powyższe wymagania dyrekcji Banku Gospodarstwa Krajowego i licząc się z tem, że Komitet Rozbudowy na cele pożyczek remontowych dysponuje sumą zaledwie 500.000 zł., Komitet ustalił następujący tryb postępowania przy udzielaniu tych pożyczek: 1) Petenci obowiązani są złożyć zaświadczenie, że budynki będące ich własnością, wymagają nieodzownie remontu ze względu na sprawę bezpieczeństwa publicznego; 2) pożyczki do 5.000 zł. mogą być udzielane za zabezpieczeniem wekslowem, na czas nie dłuższy, niż 1½ roku; pożyczki remontowe, przekraczające sumę 5.000 zł. mogą być udzielane jedynie za zabezpieczeniem hipotecznym; 4) wysokość udzielanych pożyczek remontowych nie może przekroczyć 10.000 złotych.

W dalszym toku posiedzenia omawiano sprawę kontroli robót i rachunków przez Komitet Rozbudowy Miasta, postanawiając, aby opracowaniem odpowiedniego regulaminu zajęła się podkomisja fachowa.

Obniżenie miejskiego podatku od aljenacji nieruchomości. Urząd Wojewódzki zwrócił się do Magistratu m. Łodzi o przystosowanie obowiązującego statutu miejskiego podatku od umów o przeniesieniu własności nieruchomości do przepisów noweli z dnia 22 marca 1928 roku do Ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

Rozporządzenie z dnia 22 marca 1928 roku ustala, iż wysokość podatku komunalnego od umów o przeniesieniu własności nieruchomości nie może przewyższać połowy państwowej opłaty stempłowej.

W związku z powyższem Wydział Podatkowy opracował projekt statutu miejskiego podatku od umów o przeniesieniu własności nieruchomości, który dostosowany został do powyższego przepisu Rozporządzenia z 22 marca 1928 roku.

Wobec tego, że obecnie w licznych wypadkach opłata stempłowa od tych umów wynosi 2 proc., podatek komunalny w tych wypadkach obniżony będzie do 1 proc.

Rejestracja osób, trudniących się zarobkowem leczeniem zwierząt. Magistrat m. Łodzi, jako organ państwowej służby weterynaryjnej I instancji w poręczonym zakresie działania, w myśl § 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 8 czerwca 1928 roku wzywa osoby, **nie posiadające dyplomu lekarza weterynaryjnego**, a trudniące się lub zamierzające trudnić się zarobkowem leczeniem lub trzebieniem (kastrowaniem) zwierząt na terenie m. Łodzi, do bezwzględnego zawiadomienia o tem Miejskiego Urzędu Weterynaryjnego (Plac Wolności Nr. 1).

Kto przez niezastosowanie się do powyższego wezwania lub w inny sposób naruszy jeden z przepisów wspomnianego rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 8 czerwca 1928 roku będzie, na podstawie art. 98 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 roku o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych karany aresztem do 6-ciu tygodni lub grzywną do 1.000 złotych; obie te kary mogą być wymierzone łącznie.

Magistrat kupuje majątek Rszew. Na posiedzeniu Magistratu w dniu 31 ub. m. zapadła ostateczna uchwała w sprawie kupna przez miasto majątku Rszew pod Łodzią za cenę 1.200.000 zł.

Ze względu na znajdujące się na gruntach majątku pokłady gliny, Magistrat zamierza przystąpić tamże do budowy nowoczesnej mechanicznej cegielni miejskiej o 15-miljonowej produkcji rocznej.

Administrację majątku obejmie Wydział Gospodarczy sprawę zaś budowy cegielni — Wydział Budownictwa. Sprawą przejęcia i zagospodarowania majątku zajmie się specjalna komisja złożona z pp. ławników: Adamskiego, Harasza i Izdebskiego. Do podpisania umowy kupna, która już została zawarta, upoważnieni zostali przez Magistrat pp.: wiceprezydent dr. Wieliński i ławnik Izdebski.

Postępy prac kanalizacyjnych. — W ubiegłym tygodniu rozpoczęte zostały roboty kanalizacyjne na ulicy Konstantynowskiej na dwóch odcinkach: przy ul. Nowotowarowej oraz przy ul. Zakątnej. Prace na tym drugim odcinku posuwać się będą ulicą Konstantynowską do Żeromskiego, Żeromskiego do Zawadzkiej i Zawadzka do rogu ul. Piotrkowskiej.

Wznowione zostały również roboty kanalizacyjne na ul. Wólczań-

skiej między ul. 6-go Sierpnia i Andrzeja, które były chwilowo przerwane z powodu opóźnienia w nadejściu potrzebnych materiałów.

Budowa nowych linii tramwajowych. Magistrat postanowił, zgodnie z wnioskiem Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich, zaakceptować projekt budowy następujących nowych linii tramwajowych: 1. Na ulicy Brzezińskiej, od NNr. 154—129 do Cmentarzy katolickich, i 2. Na ulicy Kilińskiego, od Napiórkowskiego do Dąbrowskiej.

Linje powyższe staną się przedłużeniem już istniejących linii tramwajowych.

W trosce o zdrowie przyszłego pokolenia. W dniu 31 lipca powróciła z Rabki druga partja dzieci, wysłanych na kolonie letnie przez Wydział Opieki Społecznej Magistratu. Trzecia partja dzieci w liczbie 47 została wysłana do Rabki w dniu 3 b. m. i przebywać będzie do 2 września.

W dniu 1 b. m. Wydział Opieki Społecznej wysłał do Buska, do kolonii im. rektora Brudzińskiego 22 dzieci na okres miesięczny.

W pierwszych dniach sierpnia rozpoczął się drugi turnus półkolonii letnich, organizowanych przez Wydział Opieki Społecznej Magistratu dla niezamożnej dziatwy w wieku szkolnym.

Dziatwa przebywa na półkolonijach od godziny 8-ej rano do 5-ej popoł., otrzymując w tym czasie śniadanie, obiad i podwieczorek. — Dzieci, zamieszkałe w znacznym oddaleniu od Parku 3 Maja, w którym urządzone są półkolonie, są przywożone i odwożone specjalnymi tramwajami.

W pierwszym turnusie półkolonii, który trwał przez miesiąc lipiec, na półkolonijach przebywało 2.100 dzieci. W bieżącym turnusie, który zamknięty zostanie 31 sierpnia, na pół-

kolonje zakwalifikowano przez szkolnych lekarzy-higienistów około 2.200 dzieci.

Cykl odczytów z dziedziny eugeniki. Z dniem 15 sierpnia b. r. rozpocznie się cykl odczytów, urządzanych staraniem Wydziału Zdrowotności Publicznej, z dziedziny eugeniki.

Wygłoszone zostaną odczyty na następujące tematy: „Eugenika i jej stosunek do małżeństwa”, „Stan obecny prawa małżeńskiego w Polsce”, „Pielęgnowanie i higiena dzieci oraz niemowląt”, „Małżeństwo ze stanowiska polityki społecznej i ludnościowej”, „Gruźlica a małżeństwo”, „Choroby weneryczne a małżeństwo”, „Zboczenia seksualne a małżeństwo”.

Akcja szczepień przeciwko płonicy i błonicy. Wydział Zdrowotności Publicznej, w wykonaniu okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, przystąpił do akcji zwalczania płonicy (szkarlatyna) i błonicy (difteryt) przy pomocy szczepień ochronnych, które, jak wykazało doświadczenie lat ubiegłych, dają doskonałe wyniki w walce z tą plagą wieku dziecięcego.

Akcja szczepienia przeciwplonicznego rozwija się z roku na rok, przyczem w roku 1926 na terytorjum Rzeczypospolitej objęto nią około 200.000 dzieci.

O doskonałych wynikach akcji tej świadczy fakt, iż odsetek zacho-

rowań wśród poddanych szczepieniu był czterokrotnie niższy, niż w nie-szczepionych.

W celu spopularyzowania nowoczesnych metod walki z płonicy i akcji szczepień, Wydział Zdrowotności Publicznej organizuje akcję propagandową w formie odczytów i pogadanek o płonicy i błonicy. Niezależnie od tego, wyświetlany będzie film, obrazujący walkę z tą groźną epidemją.

Zachorowania na choroby zakaźne. W ciągu tygodnia od dnia 22 do dnia 28 lipca włącznie, zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki chorób zakaźnych: dur brzuszny — 18 przypadków (w tygodniu poprzednim — 7 przypadków), czerwonka — 4 przypadki (w tygodniu poprzednim — 4 przypadki), płonica — 4 przypadki (w tygodniu poprzednim 6 przypadków), błonica — 8 przypadków (w tygodniu poprzednim 7 przypadków), drętwnica karku — 2 przypadki (w tygodniu poprzednim — przypadków), odra — 10 przypadków (w tygodniu poprzednim — 11 przypadków), róża — 8 przypadków (w tygodniu poprzednim — przypadków), krztusiec — przypadków (w tygodniu poprzednim — 3 przypadki), gorączka połogowa — 4 przypadki (w tygodniu poprzednim 1 przypadek).

Ogółem zanotowano w tygodniu ubiegłym 58 przypadków, w tygodniu poprzednim — 39 przypadków).

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

SAMORZĄD STOLECZNY.

Bezdomność w Warszawie.

Pod przewodnictwem p. prezydenta miasta inż. Słomińskiego odbyła się konferencja w sprawie bezdomności.

W konferencji wzięli udział: wiceprezydent dr. Bogucki, ławnicy pp. Zieliński i Piłacki, nac. Dobraczyński, kierownik komitetu walki z bezdomnością p. Dehnel oraz kierownik miejskiej inspekcji budowlanej inż. Strzałkowski.

Przyjęto do wiadomości sprawozdanie komitetu walki z bezdomnością. Ze sprawozdania tego wynika, że w schroniskach i barakach miejskich są 3.434 rodziny bezdomnych razem 9.022 osoby. Ilość podań, złożonych do komitetu, z prośbą o mieszkanie, wynosi 4.480, z czego 810 załatwiono odmownie, 956 jest w toku załatwiania, pozostałe zaś są załatwione przychylnie. Na jesieni komitet uzyska 800 izb w nowowbudowanych barakach. Starczy to na umieszczenie do 3.500 osób. Konferencja uznała, że w ten sposób zaspokojone będą naglące potrzeby, natomiast energiczna budowa pomieszczeń dla bezdomnych w roku przyszłym ma wydatnie załagodzić panującą klęskę głodu mieszkaniowego.

Postanowiono następnie, że opinie o przenoszeniu lokatorów z domów, grożących zawaleniem, dotychczas wydawane bezpośrednio przez ekspozyturę komisariatu rządu, będą musiały zyskiwać aprobatę miejskiej inspekcji budowlanej. Dopiero po stwierdzeniu przez miejską inspekcję budowlaną, że dom istotnie grozi zawaleniem i dalsze przebywanie w nim nie jest bezpieczne, lokatorzy będą otrzymywali mieszkania od komitetu bezdomności.

Oczyszczanie miasta.

Wróciła do Warszawy delegacja Magistratu, wysłana zagranicę, w celu zbadania systemu oczyszczania miast zachodnio - europejskich. Delegacja zwiedziła Berlin, Kolonję, Frankfurt, Zurich, Paryż, Tuluzę, Londyn, Birmingham i Glasgow.

W przyszłym tygodniu, pod przewodnictwem wiceprezydenta dr. Boguckiego, odbędzie się konferencja.

Na mocy zebranych przez delegację materiałów ustalony będzie system, mający być zastosowany przy wywozie śmieci w Warszawie i budowie zakładu spalania śmieci, która ma być podjęta jeszcze w tym roku.

Frekwencja w autobusach miejskich.

W ciągu pierwszego miesiąca uruchomienia pierwszej linii autobusowej w Warszawie, t. j. od 29-go czerwca do 28 ub. m. włącznie, przewieziono 452,817 pasażerów. Przebieżnie korzystało dziennie z tej komunikacji około 15,500 osób.

Prace budżetowe.

Wydział opieki społecznej i szpitalnictwa sporządził i przesłał do komisji Magistratu preliminarz budżetowy na rok 1929/30.

Budżet szpitalnictwa, zakładów i opieki zwyczajnej przedstawia się w wysokości 44,142,000 złotych wobec 31,300,000 zł. z roku zeszłego. Na szpitale prelim. 23,070,000 zł. wobec 17,600 tys. w r. z. Zwyżka spowodowana jest koniecznością wstawienia kredytów na remont szpitali, zakup instrumentów i inwentarza. Budżety zakładów społecznych określono w wysokości 9,758 tys. zł. wobec 6,600,000 w r. z. Powiększenie sumy nastąpiło wobec konieczności przeprowadzenia remontów i zwiększenia liczby pensjonarzy. Budżet inwestycyjno-budowlany wydziału preliminowano w wysokości 29 i pół miliona. Na uzdrowisko dla dzieci gruźlicznych na Helu milion, na szpital na Bielanych 1 i pół miliona, na zakład dla rakowatych pół miliona, na budowę zakładu pracy przymusowej dla kobiet 800 tys., na budowę domu noclegowego 400,000 zł., na budowę pogotowia dla dzieci milion, na budowę żydowskiego domu zarobkowej pracy 900,000 zł., na budowę przytułku dla moralnie zaniedbanych milion. Na szpitale, za budowę i powiększenie wyznaczono 22 miliony zł.

Remont domów.

Na przesłane w marcu r. b. 4,000 nakazów właścicielom posesyj w Warszawie co do przeprowadzenia remontów, jedynie 800 właścicieli

zastosowało się do nakazów. W bardzo opieszale tempie postępuje remont domów na przedmieściach.

W związku z tem dzielnicowi komisarjatów wystosowali przypomnienia do właścicieli domów, nadmienając, iż ostateczny termin odnawiania domów upływa z dniem 1 listopada r. b. i po tym terminie stosowane będą w całej rozciągłości kary administracyjne.

ESTETYKA MIAST.

Urzędy i instytucje państwowe otrzymały od Min. Spraw Wewn. komunikat, zawiadamiający, że rzeczona Ministerstwo opracowuje ramowy statut dla towarzystw, mających na celu pracę nad zdrowiem i estetycznym wyglądem naszych miast, zwłaszcza w b. Kongresówce, gdzie przed wojną b. administracja rosyjska celowo obniżała kulturę miast. Należenie do tych towarzystw jak również współdziałanie ku osiągnięciu wytkniętych celów i zadań według opinii ministerstwa — jest obowiązkiem każdego obywatela. W szczególności byłoby pożądanym, aby ich członkami stali się obywatele piastujący godność urzędniczą, jako ci, których poziom umysłowy i etyczny, wyrobienie życiowe oraz znaczenie wśród społeczeństwa dadzą rękojmię rozwoju tych towarzystw.

STANISŁAWÓW.

W najbliższych dniach Magistrat Stanisławowa przystępuje do budowy elektrowni miejskiej, która zaopatrzona będzie w trzy motory Diesla, pozwalające dostarczać światła do najdalszych zakątków miasta.

KIELCE.

Budowa kolei Kielce — Busko — Tarnów weszła na realne tory. W skład Komitetu Budowy wchodzi st. rostowie: kielecki, pińczowski i stopnicki. Projektowane jest utworzenie

Tow. akcyjnego budowy kolei z kapitałem 6 milj., przyczem kapitał obligacyjny wynosić będzie 10 milj. Trasa kolei będzie biegła z Kielc przez Suków, Morawicę, Chmielnik, Busko, Solec do Mędrzechowa. Budowana linja kolejowa będzie miała pierwszorządne znaczenie dla województwa kieleckiego, a zwłaszcza dla szeregu uzdrowisk.

OSTROWIEC.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Rada Miejska uchwaliła 19 głosami przeciwko 4 votum nieufności dla prezydenta m. Ostrowca, p. Kazimierza Buški. Wniosek motywowany był „nieudolną i niepożyteczną działalnością prezydenta dla miasta“, oraz złożeniem moralnej odpowiedzialności na prezydenta w sprawie pobicia dwóch radnych miejskich, wychodzących z gmachu Rady, po skończonym posiedzeniu.

INOWROCŁAW.

Inowrocławska Rada Miejska na posiedzeniu w dn. 25-ym ub. m. wybrała na prezydenta m. Inowrocławia p. Apolinarego Jankowskiego, dotychczasowego „komisarycznego“ wiceprezydenta miasta.

PULTUSK.

W niedzielę, dnia 29 lipca b. r. odbyły się w Pultusku wybory do Rady Miejskiej, które przyniosły wynik następujący: „Gospodarczy Blok Pracy Samorządowej“ — 10 mandatów, P. P. S. — 4 mandaty, komuniści — 2 mandaty, pozostałe 8 mandatów zostały podzielone pomiędzy 7 list żydowskich.

KRÓLEWSKA HUTA.

Miasto Królewska Huta oddało bezpłatnie 3 i pół ha terenu na cele budowlane, na którym ze skarbu śląskiego rozpoczęta będzie budowa około 100 domków mieszkalnych. Jest

to pierwsza większa próba przeciwdziałania ogromnej nędzy mieszkaniowej na terenie m. Królewskiej Huty.

Ruch wydawniczy.

Nowe Tory Nr. 5/6

Jeśli pierwszy zeszyt tego pisma poświęcony był Międzynarodowemu Kongresowi, drugi w prowadził czytelnika w najogólniejsze zagadnienia interesujące pracowników umysłowych, trzeci był przeglądem myśli twórców ruchu konfederacyjnego na terenie międzynarodowym i dawał konkretny projekt scalenia ruchu zawodowego pracowniczego w Polsce, to obecny zeszyt tego pisma daje w skrócie sprawozdanie z działalności i dorobek Polskiej Konfederacji za ostatni rok

oraz szczegółowo wyłuszcza jej program i dążenia na przyszłość.

Z niezmiernie interesującej treści tego numeru dowiadujemy się o olbrzymiej pracy, wykonanej przez Polską Konfederację, między innymi o powstaniu Centrali Kredytowej Spółdzielni Pracowników Umysłowych, o założeniu biura ubezpieczeń na życie i t. d. Artykuł p. J. Hellmanna stawia zagadnienie scalenia ruchu inteligentckiego na płaszczyźnie wymagań intelektualnych.

Strona graficzna, jak zwykle, bardzo staranna.

Ogłoszenia drobne.

Władysław Pawlik

zamieszkały w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 135 zagubił legitymację, wydaną przez Urząd Zasiłkowy dla Bezrobotnych Magistratu m. Łodzi.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi, Wydział Przedsiębiorstw Miejskich, podaje do ogólnej wiadomości, że właściciel dorożki samochodowej Nr. 75 Ł. D. 1343 Władysław Fliss, zamieszkały przy ul. Lipowej Nr. 77, z dniem 24 lipca 1928 roku zrzekł się wydanej mu przez Magistrat koncesji na prawo prowadzenia przedsiębiorstwa samochodowego.

W związku z powyższem Magistrat podaje do wiadomości publicznej, że o ile do dnia 24 stycznia 1929 roku nie zostaną zgłoszone pretensje osób zainteresowanych, kaucja w wysokości zł. 42 w myśl § 19 obowiązujących przepisów, zostanie Wyżej wymienionemu wypłacona

MUZEUM MIEJSKIE

w Łodzi, Piotrkowska 91.

Otwarte codziennie (prócz poniedziałków) od godziny 10-ej do godz. 14-ej i od godz. 16-ej do godz. 19-ej.

W niedziele i święta od godziny 15-ej do godziny 18-ej

Wstęp: dla dorosłych 20 groszy, dla młodzieży 10 groszy.

Redaktor: Bolesław Dudziński.

Wydawnictwo Zarządu m. Łodzi.